

„NAŠ GLAS“ izide vsakega prvega, desetega in dvajsetega v mesecu. Naročnina za celo leto Din 40.—, za pol leta Din 20.—, za četrt leta Din 10.—. — Za inozemstvo je dodati poštnino. — Oglasi po ceniku. —

NAŠ GLAS

Uredništvo: Ljubljana, Frančiškanska ulica 6/L. Rokopis se ne vračajo. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Upravništvo: Ljubljana, Frančiškanska ulica št. 6. Račun poštne hranilnice v Ljubljani št. 11.467.

Osrednje glasilo državnih nameščencev in upokojencev.

Ureditev prejemkov z znižanjem cen.

II.

V prvem delu te razprave, ki je izšel v 2. letošnji številki našega lista, je bilo dokazano, da je glavni vzrok previsokega porastka vseh cen v dunajski detajlni trgovini iskati v čezmernem porastu trgovcev-detajlistov, do čim je število in kupna moč konzumentov na Dunaju (in v Avstriji sploh) pala. Silno število 80.000 dunajskih detajlnih trgovin (proti 28.000 pred vojno) pa ni rodilo samo te posledice, da pride na vsakega detajlnega trgovca povprečno samo še 23 konzumentov, od katerih jih pa — če odštejemo otroke in druge osebe, ki same nič ne pridobivajo — pride komaj dober tucat v poštev kot resnični kupci. Nadaljnja, kolikor znano, doslej še nikjer objavljena posledica tega pojava je pa tudi veliko pomanjkanje stanovanj na Dunaju, kjer se je od 52.000 detajlnih trgovskih podjetij, katera so bila po vojni ustanovljena, večina naselila v prejšnjih stanovanjih. Zanimivo je obenem tudi dejstvo, da vsa, sicer izredno živahna stavbna delavnost dunajske občine doslej ni rodila dosti več stanovanj, nego jih je odzvelo v isti dobi ustanavljanje novih detajlnih trgovin dunajskim najemnikom.

Če se tedaj, kakor smo predlagali, zmanjša število detajlnih trgovcev, ne bo to le v interesu znižanja cen, temveč bi se obenem tudi znatno olajšala stanovanjska kriza na Dunaju. Dosti težji nego ugotovitev dejstev, je pa odgovor na vprašanje, kako izvesti to zmanjšanje števila detajlnih trgovcev. Načelni pristaši teorije svobodne trgovine bodo sicer trdili, da je »svobodna konkurenca« najboljši regulator cen in da je najbolje, če se torej državna oblast ne vmešava v svobodno igro narodno-gospodarskih sil. Izkušnje pa uče, da je enostavnimi načeli teoretične narodno-gospodarske vede ni mogoče povsod in pod vsemi okoliščinami izhajati. Če je n. pr. kakor danes brez dvoma, detajlna trgovina skoro v vseh panogah že zdavna kar telirana ali pa če obstoje vsaj tihi govori o cenah, ni pač več mogoče govoriti o konkurenčnem boju. Sicer pa vsak konkurenčni boj zahteva vselej znatne kapitalne glavnične rezerve in teh pa naši detajlni trgovci danes bolj pogrešajo nego kdaj.

Zato pač ne bo preostalo nič drugega, nego da se potrebno zmanjšanje števila detajlnih trgovcev izvede s posebnimi zakoni in upravnimi ukrepi ali pa se vsaj z njimi pospeši. Prvi korak k temu bi bila seveda brez dvoma preprečitev nadaljnega prirastka detajlnih trgovin. Pot k temu cilju kaže na eni strani zakon o zaščiti domačih delavcev, na drugi pa zakon o ustavitvi sprejemanja v državno zvezno službo. Če prenesemo to dvojje na polje detajlne trgovine, bi to značilo, da se otvarjanje (in po možnosti tudi prevzem in nadaljnjo izvrševanje, detajlnih trgovin po inozemskih podvrže dalekosežnim omejitvam in da bi bila sploh sleherna otvoritev novih detajlnih trgovin za nekaj let navezana na »krajevno potrebo«, katero bi morala ugotoviti oblast. Prvi teh dveh ukrepov bi mogel sicer voditi do nekaterih zunanje trgovsko-političnih težav, ker bi značil precejšnjo omejitev trgovske svobode, ki je zajamčena v večini trgovinskih pogodb. Vendar pa te težave niso nepremostljive, ker je tudi zaščita domačih delavcev nasprotna načelu mednarodnega svobodnega delavskega trga, pa je le davno že mednarodno priznana. Splošna uvedba »krajevne potrebe« prav tako ni brez določenih nevarnosti in je posebno z danes splošno veljavnimi načeli »svobodnega gospodarstva« težko združ-

ljiva in bi koncem koncev vodila k srednjeveškemu cehovstvu v zlem pomenu besede. Če bi se pa ta ukrep časovno omejil in če bi se ugotavljala krajevna potreba res čisto uradoma, torej objektivno, bi pa bilo mogoče vse zle posledice tega sistema uspešno izločiti in zaželeno korist vseeno doseči.

S tema dvema ukrepoma bi se pa mogla preprečiti zgolj nadaljnja množitev detajlnih trgovin in le v zelo omejeni meri število že obstoječih podjetij zmanjšati. Da bi se pa moglo doseči tudi to, bi bilo predvsem treba odstraniti in preprečevati vse javne in tihe kartele in dogovore o določevanju cen in s tem odpreti konkurenčnemu boju svobodno pot, s čimer bi se doseglo vse ostalo. Vendar je treba pred preveč energičnimi koraki v ti smeri svariti. Na eni strani so namreč skušnje, katere imamo z nekdanjim vojnim uradom zoper oderuštvo in z njegovo naslednico, gospodarsko policijo, take, da ne obetajo baš preveč uspeha, na drugi strani pa konkurenčnega boja tudi v interesu splošnosti ni mogoče brezpogojno pozdravljati. Saj vendar le ta nujno vodi k številnim gospodarskim polomom, pri katerih ne izgube le neposredno prizadeti, temveč tudi njihovi upniki in dobavitelji in to ne samo ves svoj denar, marveč čisto tudi poslednjo možnost obstanka. Brezposelnih, kateri so potrebni podpore, imamo pa v naši revni Avstriji preveč in tudi naše narodno premoženje se je preveč zmanjšalo, da bi bilo mogoče zagovarjati nasilno povzročitev še večjega števila konkurzov in likvidacijskih poravnjav.

Treba je tedaj ukrepov, ki bodo dosegli prostovoljno likvidacijo obstoječih tvrdk in obenem po možnosti ohranili današnje premoženjske vrednote. Zato pogrešamo predvsem poseben zakon za pospeševanje in olajšanje likvidacij, ki bi osobito tvrdkam v neznanatno življenjsko silo olajšal likvidacijo z znižanjem pristojbin in odpisom večinoma itak neizterljivih davkov, eventualno tudi z amnestijo vseh davčnih zatajeb, katere bi se šele ob likvidaciji pojavile. Nadalje bi bilo treba zakonskega določila, da je za spremembo trgovskega lokala v stanovanje dopustna medsebojna pogoditev o primerni odpravnini, kar je tačas z ozirom na splošno znana določila zakona o najemninah vsaj dvomljivo. Pa tudi mi javni nameščenci bi kot konzumenti mogli izdatno pospeševati take prostovoljne likvidacije z udeležbo pri resničnih razprodajah in sličnih akcijah.

Poslednji korak bi bil seveda zakon o pospeševanju združevanja detajlnih trgovskih podjetij, ki bi znatno olajšal združitev doslej samostojnih detajlistov v eno skupno družabno tvrdko. Posebno ustanovo »družb« omejeno zavezo, ki so bile prej zelo razširjene in priljubljene družbene oblike, bi bilo pospeševati z oprostitvijo od ustanovnih stroškov in drugih, prav to vrsto tvrdk posebno težko obremenjujočih davkov in pristojbin.

Če bi se vsi spredaj predlagani ukrepi združili, bi se moglo vsekakor doseči, da izgine znatno število finančno slabo podprtih tvrdk s pomočjo svobodne likvidacije. Moglo bi se brez dvoma doseči tudi, da bi se lokali, ki bi postali na ta način prosti, z neznatnimi stroški spremenili v stanovanja, da bi se izkupiček likvidacij porabil za udeležbo pri drugih trgovskih družbah in se na ta način obratna glavica preostalih tvrdk pomnožila. Slednjič bi se zaradi poboljšane vzajemnega razmerja med številom detajlistov in konzumentov sam od sebe zvišal obrat pri

posameznih trgovinah in bi se s tem spet odprla vrata k nadaljnemu znatnemu znižanju dobička detajlnih trgovcev. Če pa proti pričakovanju trgovstvo možnosti na ta način izboljšanega obstoja ne bi pravilno umevalo, bi se to pomanjkljivo umevanje prav lahko nadomestilo s primernim davčnim pritiskom in drugimi gospodarsko-političnimi ukrepi.

Mi javni nameščenci imamo vse, kakor dovolj vzroka, da izdatno znižanje števila detajlnih trgovcev ne sa-

mo zahtevamo, temveč tudi z vsemi sredstvi, katera so nam na razpolago, izsilimo, ker je le na ta način v do glednem času z znižanjem cen mogoče doseči željeno ureditev prejemkov. Če obenem z istimi sredstvi dosežemo omiljenje stanovanjske bede in na novo ojačimo stan trgovcev, da bo v bodoče spet obstojal iz resničnih davkoplačevalcev, namesto iz samih večno jadu kujočih davčnih dolžnikov, je tudi to v splošnem interesu treba prav tako toplo pozdravljati.

Upokojenci pričakujejo hitro pomoč.

Med vsemi vprašanji, katera se nanašajo na uradniški problem, zavzema posebno mesto vprašanje upokojencev. Postalo je aktualno, ko se je oblikovala naša nova država, kjer so se naenkrat znašli združeni državni upokojenci bivših treh državnih področij, ki so si pridobili neke pravice na podlagi raznih zakonskih predpisov. Vsi pozvani činitelji so se bali s tem vprašanjem in ga skušali rešiti kolikor toliko v skladu z ugledom države in s potrebami prizadetih. Vendar so bile vse podvzete mere le polovičarske, niso ustrezale potrebam upokojencev, niti niso ublažile njihove težke gospodarske bede. Upokojenci obeh kategorij — civilni in vojaški — so obupavali in po svojih organizacijah razkrivali javnosti svoje težave ter potrpežljivo čakali. Tolažili so se z upanjem, da bo končno le nastopil čas, ko se bo ugodilo njihovim željam in prošnjam in da se bodo končno mogli tudi oni oddehniti od pritiska gospodarske bede in popolne revščine, katera jih tako kruto preganja v poslednjih dneh njihovega življenja.

Stanje upokojencev je znano vsem, ki se vsaj malo zanimajo za javne zadeve. Dobro je znano članom kraljevske vlade, ki so sami že mnogokrat naglasili odposlanec stanovskih organizacij, da je stanje upokojencev nevzdržno in da postoji stvarna potreba, da se temeljito popravi. Položaj upokojencev je znan celokupni javnosti, še posebno pa njihovim aktivnim tovarišem, ki s strahom v duši pričakujejo dobo, ko bodo sami v njihovem položaju.

Dr. Fr. Zbašnik:

Na pravi poti!

Misel, ki jo je izreklo uredništvo »Našega Glas« v zadnji številki lanskega letnika, češ, da bi morali začeti sodelovati pri ustvarjanju javnega mnenja tudi mi uradniki, je vsega uvaževanja vredna in je po mojem mnenju to edino prava pot, po kateri bi se moglo popeti uradništvo do večjega upoštevanja, do večje veljave, kot jo ima sedaj. Saj je čisto prav in nedvomno tudi potrebno, da kažemo ob obstoječih razmerah neprestano na težavni gmojni položaj, ki mori pri nas aktivno in še bolj upokojeno uradništvo. Nihče, ki je pravičen, ne more zameriti uradniku, ki je bil vsekdar vesten in do skrajnosti požrtvovalen v vršenju javnih, splošnemu blagru posvečenih nalog, ako hoče biti za svoje trudapolno delo tudi primerno plačan in ako stremi za tem, da je v starosti, takrat, ko so mu po dolgotrajnem, nesebičnem udejstvovanju moči že tako izčrpane, da ne more ne zase, ne za svoje ničesar več storiti, rešen najhujših skrbi! Toda če se bomo omejevali mi uradniki vedno le na tožbe, kakor da nam ne lebdi pred očmi nič drugega nego trebušno vprašanje in če ne bomo izkušali dokazati, da tista grda pesem: »Uradniki žro in žro...« za nas ne velja, dokazati dalje, da ni-

smo samo mrtvo orodje v rokah drugih, temveč ljudje, ki samostojno čutijo, samostojno mislijo... ljudje, ki so zmogni in obenem voljni, tudi iz lastne inicijative ustvariti kaj pozitivnega, za splošno koristnega, nas bodo imeli vedno za manj vreden faktor v socialni strukturi države. Uveljaviti pa se more uradništvo s svojimi mislimi, svojimi nazori samo, ako ima svoje, od nikogar zavisno glasilo!

Zakaj doslej je bila stvar taka: uradnik je delal, zasluže pa so imeli drugi! To pa zaradi tega, ker je bil uradnik zgolj nekaj privesek, ker je delal tu in tam, a ni nastopal nikoli s primernim poudarkom kot posebna skupina, skratka, ker ni bil organiziran in opredeljen tako kakor n. pr. trgovec, obrtnik, ali celo preprosti ročni delavec. Uradniku se je le prepogostoma pripetilo, da so mu zaklicali — če ne že na glas, pa s tihim prezirom: »Zamorec, storil si svojo dolžnost, zdaj lahko greš!« in le premnogokrat so si ideje, ki jih je izrekel uradnik, prisvajali drugi in se z njimi ponašali. O tem, kako so se znali uradnika odkrižati, če se je le bilo bati, da bi koga zasenčil, bi vedel nedvomno ta in oni izmed nas kaj zanimivega povedati!...

Da se to v bodoče onemogoči, treba, ker se položaj upokojencev ni niti malo izboljšal, ker tudi gospodarska kriza nič ne popušča, nastaja potreba, da se vsi složno zavzamemo za to, da bi se takoj vsaj deloma rešilo vprašanje upokojencev z izdajanjem pokojninskega zakona, čigar temelji so že pripravljeni in ki naj bi upokojencem prinesel finančno in gospodarsko olajšanje.

Ker ista potreba še danes postoji, bi bilo treba, da na bližnjem obnem zboru Glavnega Saveza stavimo vsa ostala vprašanja na drugo mesto, in naj se kraljevska vlada naprosi, da pokojninskemu zakonu prizna nujnost kot najbolj aktualnemu problemu, ki ne trpi odlašanja in naj zaenkrat uredi pokojnine vsaj samo najstarejšim — kronskim upokojencem, ker je njihovo stanje zares popolnoma nevzdržno. Pristojni činitelji bi si s tem ne le pridobili hvaležnost mnogih bivših marljivih vestnih sotrudnikov pri delu za splošno dobrobit naroda, temveč bi obrisali tudi marsikatero sozvo, ki se dan za dnem pojavlja na izmučenih obrazih tistih naših tovarišev, ki so vseeno zaslužili boljšo usodo.

Upajmo, da tako tudi bo!

»Naš Glas«, Zagreb.

da nastopa uradništvo poslej z večjo samozavestjo, z večjo odločnostjo in ostreje začrtano samobitnostjo. Le tako nam bo možno ustvarjati javno mnenje na način, ki bo viden in obenem učinkovit. Samo tako se nam je nadejati priznanja in uveljavljenja!...

Ne smemo si pa prikrivati, da je naloga, ki jo jemljemo s tem nase, jako delikatna in težka. Kdor hoče ustvarjati javno mnenje, mora imeti pripomočke za to in uradništvo jih ima, žal, bore malo. Navzlic temu dejstvu pa sem z vso dušo za to, da se uradništvo te naloge loti. V prvi vrsti prihaja za nas kot pripomoček v pošte naše glasilo — »Naš Glas«!... »Razširimo 'Naš Glas' tudi izven naših vrst«, priporoča uradništvo v članku »Naša najvažnejša naloga« in jaz mu po vsem pritrjujem. Tudi že to samo na sebi ni lahka stvar, a nemogoča ni! Jasno je torej: ako

hočemo, da si pridobimo širši krog čitateljev in naročnikov, potem mora biti naš list tak, da ga ne bo s pridom in z zanimanjem jemal v roke samo uradnik, ampak tudi neuradnik. To se zgodi pa samo tedaj, ako »Naš Glas« razširi tako rekoč svoje obzorje, ako se torej poslej ne bo omejeval izključno na stvari, ki se tičejo neposredno zgolj uradnika, ampak se bo bavil tudi z vprašanji splošnega interesa...

O podrobnostih in o načinu, kako bi se dalo to izvesti, se da debatirati. Želeli je, da bi se predmetne razprave udeležili prav mnogi, oziroma vsi, ki jim je uradniška stvar resnično pri srcu. Jaz sem povedal za zdaj samo nekoliko splošnih misli. Oglasil pa sem se, ker imam občutek, da je uradništvo »Našega Glas« s člankom »Naša najvažnejša naloga« krenilo na pravo pot.

Zvišanje izdatkov za uradništvo v Avstriji.

Nedavno smo že poročali, da je letošnji avstrijski državni proračun precej zvišal postavko za osebne izdatke državnega uslužbenstva. Ob predložitvi proračunskega predloga za leto 1931. je glede osebnih izdatkov za državne nameščence in upokojence poročal avstrijski finančni minister dr. Juch naslednje:

»Osební izdatki kažejo zvišanje za vsega skupaj 167 milijonov šilingov (približno 133 milijonov dinarjev). To zvišanje je znatno nižje, nego je bilo zvišanje od leta 1929. na 1930., katero je predvsem povzročila tretja novela zakona o službenih prejemkih. Zvišanje osebnih izdatkov, katero vsebuje predlog proračuna za 1931. leto, izvira le v najmanjši meri iz neobhodno potrebnih pomnožitev osebja, po pretežni večini pa iz neobhodno potrebnih nujnih poviškov zaradi časovnega napredovanja in zvišanja zakonski dovoljene stanarinske pripomoči. Edinole glede staroupokojencev je določen znesek 35 milijona šilingov, s katerim naj se omogoči nadaljevanje akcije za izenačenje njihovih pokojnin, katere se je pričela že pred nekaterimi leti. Znesek 500.000 šilingov se bo pa porabil skladno z zakonom, katerega bo treba še izdati, za dovoljevanje doklad lastnikom hrabrostnih svetinj.

Vlada si je povsem v svesti, da dosedanje izenačenje staroupokojencev nikakor še ne znači izenačenja s prejemki sedanjih novoupokojencev, temveč le s prejemki neke prejšnje skupine. Dajl bo nadaljevanje te akcije možno in kedaj, bo odvisno od nadaljnjega finančnega razvoja v zveznem gospodarstvu. Sicer je pa po mojem mnenju edinole v enem, a to zelo važnem pogledu neka daljna zaščitna mera, in sicer v tem, da je bil znesek za dovoljevanje učnih ustanov vzdrževalcem družin podvojen. Drugih sredstev za izboljšanje položaja zveznih nameščencev ni bilo mogoče preskrbeti, kakor je že g. zvezni kancelar v svoji izjavi od 5. decembra to pojasnil.

Mislím, da smem izraziti svoje trdno prepričanje, da bo uradništvo, katero je doslej docela razumevalo, da je mogoče njegovim željam ugoditi samo ob primernem stanju državnih financ, tudi v bodočnosti dostopno prepričanju, da je za izboljšanje njihovega gmotnega položaja glavni pogoj tako gospodarstvo, katero to izboljšanje more prenesti. Določitev nadaljnjih sredstev za omenjeni namen bi bila možna samo v slučaju, če bi ozdravljenje narodnega gospodarstva napredovalo.

Vračunavanje kontraktualne, honorarne in dnevničarske službene dobe.

Sarajevsko »Društvo umirovljenika« je predložilo ministru g. Ninku Periću, kot predsedniku komisije za revizijo uradniškega zakona in Glavnemu Savezu naslednji predlog:

V novem uradniškem zakonu bi bilo treba, da se odločbam o pokojninah, kolikor to še doslej ni bilo storjeno, doda naslednji člen:

»Tistim uslužbencem, ki so bili upokojeni prej, nego so dovršili število službenih let, potrebno za pridobitev

popolne pokojnine, in ki so bili pozneje kot upokojenci v službi države kot kontraktualni ali honorarni uradniki ali kot dnevničarji, se računa čas, katerega so prebili pri tem delu, v pokojnino in za napredovanje, če se pozneje spet reaktivirajo.

Utemeljitev: V prejšnjih časih, dokler še ni bilo sistemiziranih službenih mest, so bili državni uslužbenci postavljeni ne oziraje se na to, če so bili potrebni ali ne. Postavljene so bile ce-

lo nekvalificirane osebe, in sicer tudi na najvažnejša mesta. Tako je število državnih uslužbencev naraščalo od dne do dne.

Zaradi tega so bile odrejane številne redukcije, katere so vsled naših razdeljenih političnih, verskih, strankarskih in plemenskih razmer zajele čisto kvalificirane, dobre in vestne mlade uradnike, redkokdaj pa nekvalificirane.

Kvalificiran uradnik ni znal, niti ni hotel državnih in splošnih interesov podrejevati strankarskim, osebnim in privatnim interesom, kar se je v prejšnjih časih od posameznih strankarjev prav često zahtevalo. To je bilo v škodo ne le dotičnega uslužbenca, temveč tudi države same, ki je morala plačevati pokojnine mladim ljudem dolgo vrsto let, ko niso vršili nobene službe.

Taki uradniki so bili kasneje kot kvalificirani uradniki spet sprejeti v državno službo in to sprva kot honorarni uslužbenci, oziroma kot dnevničarji, pozneje so pa bili nekateri reaktivirani, nekateri pa še danes služijo kot kontraktualni uradniki ali dnevničarji.

Te kvalificirane uradnike, ki še služijo kot honorarni uslužbenci, bi bilo treba že v interesu državne službe kar vse po vrsti pod pretnjo izgube

pokojnine in honorarja reaktivirati, če že doslej niso bili reaktivirani.

Pravičnost in humanost zahteva, da se takim uradnikom priznajo za pokojnino in za napredovanje vsa leta kontraktualne, honorarne ali dnevničarske službe, da ne bodo zaostajali za svojimi tovariši. Brez tega jih ne bi bilo niti mogoče siliti, naj se puste reaktivirati.

Po današnjem uradniškem zakonu (členi 2., 17. in 67.) se celo privatnim osebom, ki stopijo ali preidejo iz zasebne službe, oziroma iz svobodne profesije v državno službo, vračunajo leta dotedanjega delovanja, oziroma zasebne službe. Zakaj bi se torej še z večjo pravico ne mogla vračunati tudi državnim upokojencem z nepopolno pokojnino leta honorarne državne službe, če pozneje postanejo spet aktivni uslužbenci?

Take določbe so postojale tudi v zakonih drugih držav (n. pr. v bivšem avstrijskem vojaškem zakonu), kolikor je v drugih državah sploh bilo mogoče, da so se taki slučajji upokojevanj dogajali.

Zaradi tega je prednji navedeni člen docela upravičen in je v interesu državne službe kakor tudi državnih uslužbencev.

Važne odločbe glavne kontrole.

Dnevnice policijskih agentov, kadar spremljajo vlake.

Krajevna kontrola pri finančni direkciji v S. je odklonila pregled in vizum računov o potnih stroških policijskega agenta J. O., za izvršena službena potovanja ob priliki spremljanja železniških vozov.

Glavna kontrola je premotrila slučaj spornega viza in odločila: da ima predlagatelj tega računa pravico do dnevnice, katere se mu mora priznati v smislu pojasnila g. ministra za notranje posle J. B. št. 11.655 od 9. julija 1925. po rešitvi ministrskega sveta J. B. št. 8681 od 1. julija 1925., po katerem komisarjem železniških, parobrodskih in obmejnih policij pripada, kadar spremljajo vlake, oziroma ladje, kot dnevnic prav tako kakor sreskim načelnikom 30 Din, njihovim pomočnikom pot policijskim pisarjem pri sreskih načelnikih 25 Din, policijskim agentom kot služiteljem pri sreskem poglavarstvu pa po 15 Din.

Iz I. upravne seje glavne kontrole od 10. septembra 1930., št. 76.883.

Potni stroški policijskih uradnikov za potovanja izven sresa.

Sreski načelnik g. M. R. je predložil krajevni kontroli pri finančni direkciji v S. na pregled in vidiranje svoj račun o potnih stroških, za izvršeno službeno potovanje po svojem srezu in izven njega ob priliki zasledovanja nekega zločinca.

Krajevna kontrola je priznala po tem računu povračilo po rešenju mini-

strskega sveta J. B. št. 10.283/20. Ker je bil predlagatelj računa s tem povračilom nezadovoljen, je vložil pritožbo zoper vizum krajevne kontrole.

Po ti tožbi in na zahtevo notranjega ministrstva je glavna kontrola proučila sporni vizum na tem računu in ugotovila:

da je postopanje krajevne kontrole nepravilno, ker je iz slučaja samega videti, da je predlagatelj računa ob času pregledanja prešel v sosedni srez, povračilo po rešenju ministrskega sveta J. B. št. 10.283/20 pa pripada policijskim uradnikom edinole za potovanja v interesu javne varnosti v njihovem lastnem srezu, kar se tu ni zgodilo, in je torej za to potovanje treba priznati povračilo po uredbi D. R. št. 150.000/28.

Iz I. upravne seje glavne kontrole od 20. avgusta 1930., št. 73.660.

Službena potovanja policijskih uradnikov zaradi pregleda občinskih poslov ne spadajo med posle javne varnosti.

Neki sreski načelnik je po banovnem nalogu izvršil nekatera službena potovanja zaradi pregleda občinskih blagajn in delovanja občinskih uslužbencev v svojem srezu.

Račune o potnih stroških za ta službena potovanja, katere je imenovan predložil, je krajevna kontrola pregledala, in v smislu rešitve ministrskega sveta J. B. št. 10.253/20 vidirala.

Na vloženo pritožbo zoper tako postopanje krajevne kontrole, je glavna kontrola, razmotrivši zadevo, na svoji I. upravni seji od 12. novembra

K. Dobida:

Finžgar — šestdesetletnik.

9. februarja 1871. — 9. februarja 1931.

Spoznal sem ga, ko sem bil še otrok, komaj odrasel ljudski šoli. Prav za prav ne njega samega, živega človeka. Neko nedeljsko popoldne sem videl v gledališču »Divjega lovca«, bal sem se takrat in še kasneje nekajkrat za Janeza in sočuvstvoval z Majdo. To je bilo prvo moje srečanje s Finžgarjem. Blíže sem ga spoznal čez nekaj let, srednješolec, ko je izhajal roman »Pod svobodnim solncem«. Vse mladine svetli vzgled je bil tedaj junak Istok, vtelešenje nejasnega narodnostnega ideala, a pisateljeva bleščeča, pa vendar tako domača beseda, je vabila kot brušen kristal.

ln pozneje smo študentje v »Naši krvi« občutili bolj sluteno, nego izraženo iskro samozavešči in narodnega ponosa, ki je govorila, da nam nihče nič ni dal in nič vzel in da narod, ki je takó prikovan k zemlji, na kateri sedi, ne more umreti. To so bila leta mlade »Dekle Ančke«, katerim so sledili časi strahote z »Boji« in »Kroniko gospoda Urbana«, katero je razumel,

kdor je imel oči po tem. Še druge Finžgarjeve povesti so izhajale v tistih težkih letih in v »Domu in Svetu« so pobeljene strani govorile glasneje od drugih.

In ko je po vojni uradniško delo za Mohorske knjige in za Mladiko zapustilo Finžgarja prav vsega, je izšlo po obsegu skromno, po zamisli in obliki pa kleno in bogato delo »Strice«, plastična in pretresljiva slika našega nerešenega kmetijskega vprašanja.

Ampak o vsem tem in še nekaterem drugem Finžgarjevem slovstvu nem delu bodo te dni in kasneje pisali poklicani kaj več. Pokazali bodo njegovo bogato življensko žetev — sedem zvezkov jih je doslej zbral raztresenih spisov — tolmačili in pravično ocenili vse te pestre plodove njegovega umetniškega delovanja. Ni dvoma, da bo izčrpno in po zasluženju ocenjeno. Zato naj bo pa meni dovoljeno, da se ga ob tem dnevu, ko se šestdesetletje povrne god njegovega rojstva, spomnim le kot človeka, kakršnega sem spoznal sam.

Po nekem predavanju o božiču leta 1926. je bilo, ko sva se v Unionski kleti v veliki družbi prvič zares srečala.

Človek najrajši govori o tem, kar mu je najdražje. Finžgar je kmalu napečljal na Mladiko, na svojo Mladiko. Ni mi dalo miru, moral sem malo pozabljati zaradi ilustracij. »Pa dajte vi bolje, če znate — kar poskusiva!« Smatral sem ta poziv za šalo in pristal in skoro pozabil nanj. Ko me je čez nekaj dni po znanu opozoril na obljubo, sem šel v Trnovo — in tako sem res začel pomagati pri urejevanju ilustrativnega dela Mladike.

Od takrat sem še nekajkrat šel v Trnovo. Mislím, da vsaj stokrat, najbrž še večkrat. Hodil sem rad tja, ker mi je tisti konec Ljubljane, še tako domač in prvoten, res ljub, hodil ob lepem vremenu in dežju, zvečer in pri belém dnevu, v snegu in plundri. Župnišče je prav tako, kakor so vsa pri nas: z roženkravtom in s pelargonijami na stopnjišču, tiho in pokojno, polno nejasnega vonja po kadilu in neke vedre domačnosti. Za njim leži prostran in solnčen vrt, dišečih resed in vrtnic prepoln, pa sadno drevje, ki ga paglavci še pred časom vselej oklestijo.

Ko sva v župnikovi delavnici tako pregledovala slike, fotografije in risbe, izbirala in primerjala, se je iz pri-

tličja skozi težki obok često slišalo oddaljeno petje in polglasna igra harmónija. Cerkevni pevci so bili pri vaji. V delavnico je sijalo zrelo popoldansko solnce. Rožnik se vidi iz oken, pa Grintovec in Grad, spredaj pa klanec na Emonski cesti in slikovita silhueta Križank. Med delom so se vrata kar naprej odpirala. Prihajali so berači — teh je bilo največ — pa ženske zastran maš in drugih cerkvenih opravil, stranke po razne izpiske in potrdila za žetivne, za šolo, za vojake, pa vandrovc in spet farani, ki so prihajali zaradi Vincencijeve ali druge dobrodelne družbe in med njimi nekateri nadebudni črnilar, ki je prinesel ves plašen prvence hudemu uradniku v očeno. Tu ne smeš izgubiti živcev, ne potrpljenja. Krepka, šegava beseda izda često več nego najresnejši opomin.

Trajalo je to do lani, ko se je poleti župnik preselil na svoje. Namesto na jug Ljubljane vodi zdaj pot strmo proti severu, še od starega Sv. Krištofa naprej. In spet vidiš iz njegovega novega doma gorenjsko stran, Grintovec pa Grad in Krim za njim. Sprva mi je bilo kar žal po širokih in prostornih trnovskih farovških vežah in sobah. Vendar — kar je bila tam veli-

PLES „GRAFIKE“

v soboto, 14. februarja v Kazini.

Godba Dravske divizije
Začetek ob 20. uri
VSTOPNINA Din 15.—

1930. pod št. 93.027 izdala odločbo: da se vizum krajevne kontrole na teh računih razveljavi in se računi vrnejo krajevni kontroli, da jih vnovič pregleda in po določbah uredbe št. 13.400 l./30 vidira, ker posli, katere je predlagatelj računov opravil ob času teh službenih potovanj, ne spadajo med posle javne varnosti tako, da bi se povračilo potnih stroškov za ta službena potovanja moglo določiti po rešenju ministrskega sveta J. B. št. 10.253/20.

Vestnik.

Sprejem zastopnikov naše Zveze pri banu. Na prošnjo Zveze bo ban dravske banovine, gospod dr. Drago Marušič, sprejel v soboto, dne 14. februarja zastopstvo Zveze državnih nameščencev in upokojencev, ki mu bo izročilo posebno spomenico po položaju in željah v nji organiziranega državnega uradništva. Odbor Zveze je razposlal včlanjenim društvom že obvestila in se seja, kjer se bo besedilo spomenice dokončno odobrilo, vrši te dni.

Učiteljsko brani svoj službeni ugled. Spomenico, katero je sprejelo Udruženje jugoslovenskega učiteljskega, poverjeništvu Ljubljana, dne 1. t. m. z ozirom na kritiko učiteljskega in njegovega delovanja pri prvem zasedanju banskega sveta, smo žal prejeli prekasno za objavo v današnji številki. Objavimo jo prihodnjič.

Zveza solidarna z ljubljanskim poverjeništvom UJU. Odbor naše Zveze je izjavil, da v celoti odobrava stališče UJU, poverjeništvu Ljubljana, glede zavrnitve očitkov in varovanja službenega ugleda vsega učiteljskega stanu, kakor je to stališče izraženo v spomenici od 1. februarja t. l. Izjavo, katero je odbor Zveze sprejel na seji dne 7. t. m., objavimo prihodnjič. O nadaljnjih korakih bomo pa še poročali.

Novomeškimi upokojencem in upokojenkam! Ljubljansko Društvo državnih upokojencev in upokojenk je sklicalo za nedeljo, 15. februarja tovariški sestanek, ki se bo vršil v hotelu Koklič v Novem mestu, ob drugi uri popoldne. Na sestanku bo poročal društveni predsednik g. Lilleg in še en odbornik. Vsi državni upokojenci in upokojenke iz Novega mesta in okolice se vljudno vabijo, da se tega sestanka zanesljivo udeležijo. Vabljeni so

vsi upokojenci(ke) brez razlike, ne glede na položaj in stroko. Ljubljanska delegata bosta poročala o skupni organizaciji in o položaju državnih upokojencev. Pričakuje se polnoštevilna udeležba.

Pogodbni uslužbenci in prispevki za nabavljalne zadrage. Računovodstvo prosvetnega ministrstva je obvestilo ravnatelja neke gimnazije, da morajo tudi pogodbni (kontraktualni) uslužbenci plačevati za Zvezo nabavljalnih zadrug po 10, oziroma 5 Din na mesec, prav tako kakor vsi drugi pramatični državni nameščenci.

Zastaranje vojnice. Oddelek za davke finančnega ministrstva je odločil z razpisom z dne 15. decembra 1930., št. 92.247/III., da veljajo določbe člena 153. zakona o neposrednih davkih, ki obravnavajo zastaranje davkov, povsem tudi za vojnice. To se pravi, da zastara pravica države do odmere vojnice (vojaške takse) glasom čl. 153. zakona o neposrednih davkih v 5 letih od dne 1. januarja onega leta, v katerem je nastala davčna obveznost.

Izplačevanje posebnih doklad kastrokim uradnikom. Finančno ministrstvo je iz spisa drinske finančne direkcije v Sarajevu od 2. julija pr. l., št. 3627 dooznalo, da se uradnikom kastrokim uprav na ozemlju te direkcije izplačuje posebna doklada po pravilniku D. R. št. 87.000/1926. in po njegovih spremembah in dopolnitvah, in sicer tudi še po prvem maju 1930. Tako postopanje je nepravilno, ker je bila doklada po imenovanem pravilniku in njegovih spremembah in dopolnitvah ukinjena z zakonodavnim rešenjem št. 13.778/I. od 26. aprila t. l., in sicer od 1. maja t. l. dalje za vse uradnike, ki prejemale službeno doklado po § 43. zakona o organizaciji finančne uprave. Doklada po pravilniku D. R. št. 87.000/26 se more izplačevati po 1. maju 1930. samo tistim finančnim uslužbencem, ki imajo pravico do te doklade, a z zakonom o organizaciji finančne uprave niso prejeli pravice na specijalno službeno doklado. (Odlok finančnega ministrstva št. 37.018/I. ex 1930.).

Osebnostne intervencije učiteljskega pri banski upravi. S posebnim odlokom so obiski učiteljskega pri prosvetnem oddelku kr. banske uprave zelo omejeni. Vsak učitelj, ki osebno pride k oddelku, mora s potrdilom, da mu je bil dovoljen dopust in z dovoljenjem šolskega upravitelja ali nadzornika dokazati, da sme potovati v Ljubljano, oziroma se zglasiti na oddelku. Intervencije so dovoljene v neobhodno potrebnih zadevah, in sicer najprej pri referentih, nato pa šele pri načelniku oddelka. Vsaka ovadba ali obdolžitev se bo zapisniški ugotovila in bo služila kot podlaga za zakonsko disciplinsko postopanje.

Preskrba stanovanj učiteljskega. Predsedniku UJU je prosvetni mini-

ster izjavil, da je bila v glavnem zato, da bi se za vse učiteljske, predvsem za podeželske, gradila stanovanja, stanarina prenešana na občine, in sicer večja, nego je državna. S tem hoče država doseči, da bi občine gradile stanovanja za svoje učiteljske in se s tem rešile plačevanja stanarin. Podeželske občine so s tem manj obremenjene, ker so pri šolah po večini že itak učiteljska stanovanja, dočim jih v mestu po pretežni večini sploh ni. Sicer bo pa država dajala občinam za zidanje učiteljskih stanovanj posojila iz šolskega sklada. Razen proračunskih dotacij se bo ta sklad povečeval tudi z drugimi prispevki, kakor n. pr. z dobičkom od učnih knjig.

Davčni uslužbenci in nošnja orožja. Ker čl. 16. zakona o posesti in nošnji orožja ne določa, da mora oseba davčne stroke nositi orožje, se tedaj navedeni predpis ne more nanašati na davčno uslužbenstvo. Če je iz posebnih vzrokov treba, da osebje davčnih uprav nosi v službi orožje, more to storiti samo, če ima od pristojnih upravnih oblastev po splošnih predpisih zakona o orožju izdana pravilna dovoljenja. Potrebnost nošnje orožja pa dokaže potrdilo njihovega predstojnika, katero naj spremlja njihove prošnje za izdajo orožnega lista.

Plačevanje šolnine na privatnih šolskih zavodih. Svoječas je prosvetno ministrstvo prepovedalo plačevanje šolnine na zasebnih osnovnih šolah. Ta prepoved je bila nedavno razveljavljena z utemeljitvijo, da se zasebne osnovne šole brez plačevanja šolnine ne morejo vzdrževati.

Ustanovitev srednje obrtne šole v Mariboru. Konec decembra se je vršilo v Mariboru posvetovanje o ustanovitvi državne srednje obrtne šole. Anketi, katero so zamislili obrtni krogi, je posetilo zastopstvo mestne občine, razni zastopniki obrtniškega, industrijskega in druge javnosti. V razpravi se je soglasno ugotovilo, da je taka šola v Mariboru nujno potrebna. Mestni župan je pripravljalnemu odboru zagotovil pomoč občine. Ustanovil se je odsek, ki naj izdela načrt o projektirani šoli, glede obsega zavoda, njegovega ustroja ter posebno z ozirom na potrebno novo poslopje.

Združitev bivših oblastnih hranilnic. Banska uprava je razglasila, da se imenuje nekdanja »Kranjska hranilnica« odslej »Hranilnica dravske banovine, Ljubljana«, bivša »Oblastna hranilnica mariborske oblasti« v Mariboru pa nosi naziv »Hranilnica dravske banovine, Maribor«, njena celjska podružnica se pa zove »Hranilnica dravske banovine, podružnica Celje«. Za vse te tri zavode jamči dravska banovina.

Uradniški dom v Šibeniku. Iz dnevnikov posnemamo vest, da se bo v Šibeniku zgradil uradniški dom, ki bo že letos pod streho. Poslopje bo zi-

ZOBNI ATELJE MAKS ŠRAMEL LJUBLJANA

Aleksandrova cesta št. 5.

Izvršuje vsa v to stroko spadajoča dela, drž. uradnikom s predložitvijo legitimacije na obroke in z znatnim popustom.

dano v tri nadstropja in bo eno naj Lepših v Šibeniku.

Ljudsko štetje v naši državi. Dne 1. aprila se bo pričel popis prebivalstva in živine v naši državi. V statističnem oddelku predsedništva vlade so že končane vse priprave za izvedbo tega štetja, ki bo z narodno-gospodarskega in kulturnega stališča zelo važno, ker bo pokazalo razvoj in porast naše države v zadnjem desetletju.

Dober začetek varčevanja. »Slovenski Narod« je poročal: »Občinska uprava v Kraljevu je imela v nedeljo zvečer sejo, na kateri je razpravljala med drugim tudi o varčevanju. Na dnevnem redu je bil predlog o znižanju plač občinskim uslužbencem. Razvila se je zelo živahna debata in končno je bil sprejet predlog večine, da se zniža najprej plača predsedniku občine od 4000 na 3000 Din, članom občinske uprave pa od 3000 na 2000 Din.« — Tako je prav!

Oblike kemično čisti, barva, plislra in lika tovarna J O S. R E I C H.

Pred sklepom redakcije.

Obdavčenje pogodbenih poštarjev. Poročali smo že o spomenici, katero je ljubljanska oblastna organizacija p. t. t. uslužbencev predložila finančnemu ministrstvu glede obdavčenja pogodbenih poštarjev. V ti spomenici zastopa ljubljanska OPO stališče, da je za pogodbene poštarje treba kakor za vse ostale pragmatike državne uslužbenice uporabiti predpise o uslužbeniški davku, ne pa jih — kot se je doslej dogajalo — obdavčiti po predpisih, ki veljajo za pridobnino. — Kakor pravkar izvemo iz Beograda, je finančno ministrstvo že izdalo rešitev. Po ti se bo tudi znanprej predpisovala pogodbenim poštarjem pridobnina in razen tega še davke na poslovni promet (ta se doslej ni), ki se bo odmerjal od celotne pogojene vsote, katero dotični pogodbeni poštar prejema od države. Predpis pridobnine se mora izvršiti za naprej po prvi, (najvišji) skupini, 6. točka, čl. 42. zakona o neposrednih davkih, predvideni stroški se pa poprej odbijejo. V bodoče bodo vse davčne napovedi pogodbenih poštarjev dostavljene pristojnim poštarnim ravnateljstvom, da jih potrdijo in

kost, je tu prijetna domačnost, premišljena razdelitev prostorov, pa gospodarjeva in arhitektova ljubezen, s katero sta iz nove hiše naredila topel udoben dom. Čudno lepo se je staro pohištvo zlilo s komaj dobro osušenimi stenami v celoto in na stotine drobnejarij in lepih umetnostnih in drugih spominkov se zdi, kakor da vise od nekdanj v ti domači, prijazni in tako topli veži. »Ne morem se ločiti od teh starih kosov pohištva, saj je v njih toliko mojega življenja, toliko spominov in mene samega, da bi se brez njih zdel kar revnejši«, mi je dejal gospodar sam.

Kadar so uredniški posli opravljene in vse za prihodnjo številko lepo zbrano in urejeno, vse dogovorjeno in zmenjeno, se sprosti beseda v prijaznem pogovoru. Le malokdaj o slovestvu. Navadno teče pomenek o vsem, kar se dogaja, kar obdaja človeka, o tem, kako je bilo in kako še bo. Kadar pa je župnik Finžgar prav posebno dobre volje, takrat rad kaj pove iz svoje mladosti. Govori goro, šegavo in dovtipno, široko po gorenjsko zategne besedo. Preudarnost zveni iz besed in pristrčna toplina oživlja razumne oči.

Takile so bili tedaj — morebiti so sem pa tje med Gorenjci še kje tako krepke, prav drenove grče — kakršen je bil ded. Ko je poženil hčere, je ho-

dil večkrat k zetom v vas. Najprej se je vselej oglašil v hlevu, si ogledal živino, pa svisli in kozolec, še svinjak in gnojišče, šel na polje in na travnik in vse pregledal in pretehtal. Nazadnje je šele prišel v hišo. In ko nekoč ni ostal pri zetu na južini, je doma na vprašanje, zakaj ni tam, pri mladih junžinal, in če ga morda niso povabili, odgovoril prevzetno in košato: »So, so me — ampak premalo!«

Ko je študent France prinesel očetu, ki je bil skromen vaški krojač, v Doslovčah pri Breznici, odlično sprječevalo, in ga tako okoli vogala opomnil, da bi se spodobilo, da mu dá vsaj goldinar, ko je tako lepo izdelal, je odvrnil oče: »Kaj? Goldinar? Sedaj je drugi del dela imel nisi!«

V Radvljici je dokončal ljudsko šolo. Tam, pod mestom je bil na stanovanju in popoldne, kadar ni bilo šole, je jahal bika na lancovsko gmajno. In po klancu navzdol je tulil na ves glas, kar so se morali naučiti iz »plafeltofa«. Nič ni čudno, da vse tiste čudovite pesmice še danes na pamet zna, kakor na primer tisto o diftongu (ö: »b'öde, Börse, böse itd.«

Lepi so spomini na prva ljubljanska leta, ko ga je — humanista, pisatelja, pri sprejemnim izpitu na gimnaziji rešila — matematika. Lepo je bilo življenje v Alojzijevešču, kjer je kraljeval modri, pa ostri monsignor To-

mq Zupan. Kar sledi, so že spomini prav sredi iz življenja: kaplanovanje na Sv. Joštu in še bogve kje, spomini na Idrijo, na Želimlje, nazadnje na Soro, odkoder je prišel na mestno faro trnovsko.

Bogato je bilo Finžgarjevo življenje. Kot duhoven je živel zmerom tesno združen s kmetskim in delavskim ljudstvom. Na Jesenicah, v Kočevju in v Idriji je gledal težko borbo delavca za obstanek. Njegovo socialno čuvstvanje je v teh krajih dobilo pobude prav iz globin življenja samega — sledove zaslediš v njegovih spisih. Kot kmečki sin je ves čas čutil in trpel s kmetskim ljudstvom in mu bil nele duhovni voditelj, temveč vzgled umnega gospodarja in svetovalec in učitelj v stiskah in veselju: pravi varuh sirot, skrbnik slabotnih, oče revežev in bolnikov. Kakor še danes, je stal vselej sredi prosvetnega gibanja, ustanavljal in vodil čitalnice, gledališke odre in še nešteta kulturna društva in bil vselej zvest in odločen sin svojemu narodu, brez kompromisov in brez pomišljanja. Kot umetnik-pripovednik in mojster slovenske besede je Finžgar slikar resničnega, krepkega in zdravega življenja, pravi epik slovenskega kmeta. »Največja umetnost je pisati za ljudstvo in inteligenco hkrati«

ti« je sam dejal že pred dvajsetimi leti. Tako je govoril, tako je delal. Njegove knjige so res zdrav, tečen in slasten domači kruh.

Lahko je človeku, ki praznuje svoj šestdeseti rojstni dan, če more tako mirno pogledati nazaj ob tem dnevu, kakor župnik in pisatelj F. S. Finžgar. Prelepa je zavest, da si storil svojo dolžnost, da si dal vse, da si posvetil celó svoje življenje Bogu in svojemu narodu. Še lepše je pa spoznanje, da vse to neutrudno, požrtvovalno delo, ki mu je pa bilo vselej le radost, nikdar ne dolžnost, že dozoreva in da se sadovi že kažejo. V tem je lepše plačilo, nego so vsi spisi in vse slavnosti, prirejene v teh dneh.

Hotel sem podati samo par potez, čisto priprostih in pokazati tega velikega moža tako, kakor se mi je pokazal sam. Hotel sem pokazati njegovo čisto gorenjsko odkritost, ki ne išče ovinkov in vse, kar misli, pove kar »glih preč«. Rad bi podal vsaj blede sliko njegovega dobrega srca, pokazal ga plemenitega oentleman, kot jih je malo pri nas, kavalirja srca in duha, pokazal njegov kristalno čisti značaj, sploh vse tisto, kar dela iz človeka moža, osebnost.

In F. S. Finžgar je tak močan, cel mož — pravi gentleman.

stavijo svoje predloge. — Čim prej memo podrobnosti o ti ministrski odločbi, ki bo pogodbeno poštarje gmo- no prav težko zadela (davčna stopnja po 1. skupini čl. 42. zakona o neposred- njih davkih znaša celih 10%), se po- vrnemo k predmetu.

Organizacijske vesti.

Državnim nameščencem in upo- kojenecem v Novem mestu! Okrajna skupina državnih nameščencev za okraj Novo mesto bo imela svoj redni občni zbor v nedeljo, dne 15. februarja 1931, ob 10. uri v poslopju okrožnega sodišča v sobi št. 20. Člani okrožne skupine se vabijo, da se občnega zbora polnoštevilno udeležijo.

Društvo konceptnih uradnikov po- litične uprave v Ljubljani je imelo svoj redni občni zbor v soboto 17. ja- nuarja v banski palači. Na občnem zbo- ru so se obravnavale stanovske zadeve in je bil nato — kakor posnemamo iz ljubljanskih dnevnikov, ki so objavili to vest — izvoljen novi odbor: dr. Ogrin Fran, sreski načelnik v Kam- niku, predsednik; Mulaček Rajko, banski svetnik, I. podpredsednik; dr. Karlin Ivan, banski sekretar, II. pod- predsednik; dr. Novak Stanko, ban- ski sekretar, tajnik; Lenarčič Alojzij, politično upravni pripravnik, blagajnik; dr. Mlekuž Josip, poli- cijski višji svetnik, Trstenjak Karol, sreski načelnik, Kette Oton, banski se- kretar, Pezdič Franc, banski sekretar, dr. Trstenjak Alojzij, sreski načelnik,

Legat Ivan, banski sekretar, dr. Ipavic Marko, sreski načelnik, dr. Hacin Lov- ro, sreski načelnik, odborniki; Podboj Franc, sreski načelnik, Grabrijan Mi- loš, politično upravni pripravnik, Šink Fran, banski pristav, Brezigar Mirko, sreski podnačelnik, namestniki. Za preglednika računov sta bila izvoljena Znidaršič Josip, sreski načelnik in dr. Bogataj Lovro, banski svetnik.

Društvo drž. polic. nameščencev in upokojenecv v Maribour je poklonilo meseca decembra kot božični dar znat- ne denarne podpore vdovam in siro- tam svojih članov. V letu 1930. je isto društvo potrebnim članom, oziroma njihovim vdovam in sirotam vsega skupaj izplačalo za 11.000 Din podpor. Prav tako je za tri umrle člane naka- zalo na posmrtnini skupaj 6000 Din.

ZBOROVANJE DAVČNEGA URADNISTVA.

Občni zbor Udruženja davčnih uradnikov v Ljubljani se je vršil dne 1. t. m. v hotelu pri Mikliču. Udeležilo se je občnega zbora 55 tovarišev iz vseh krajev dravske banovine. Občni zbor je otvoril predsednik g. Ribni- kar in se predvsem spomnil v letu 1030. umrlih tovarišev, kojih spomin so navzoči primerno počastili. Kratka in izčrpna poročila sta podala tajnik g. Mešek ter blagajnik g. Klemen- čič. Odbor je v letu 1930. imel precej posla z ustanavljanjem poverjeništv ter z reorganizacijo pogrebnega skla- da. Napredovalo je v teku leta 15 to-

varišev v II./1. in nekaj v druge sku- pine, vendar bo treba še precej truda, da se spravi vse tovariše v one skupi- ne, za katere imajo vse v zakonu pred- pisane pogoje. Poudarjalo se je, da so v tem pogledu storili povsem svojo dolžnost vsi funkcionarji finančne di- rekcijske, kajti uradni predlogi za napre- dovanja so obsegali vse tovariše, ki imajo pogoje za napredovanje v višjo skupino položajne plače.

Za tovariše, ki morajo polagati višji strokovni izpit je preskrbel odbor precej izpitnega gradiva (vprašanj itd.), katero bo razposlal interesentom v najkrajšem času. Razpravljalo se je tudi o več drugih vprašanjih. Odbor je dokazal, da dosednji odborniki te- kom leta niso držali križem rok, zato jim je občni zbor tudi še za naprej po- veril posle in vodstvo društva.

Denarnega prometa je imelo udru- ženje lansko leto nad 170.000 Din, se- veda skupno s pogrebnim skladom. Nad vse vestni blagajnik g. Klemen- čič je uredil knjigovodstvo jako prak- tično in pregledno, izterjal je tudi pre- cej zaostankov.

Gospod inspektor Tajnik iz Kranja je poudarjal potrebo prirejanja sestankov po deželi, kar je ves zbor navdušeno pozdravil in se bodo taki sestanki uvedli.

Obravnaval se je tudi zakon o davku na neoženjene osebe in davčni oprostitev oseb z devetimi ali več otro- ki. Omenjalo se je tudi, da vsebuje pravilnik za računovodstveno-blagajni- ško poslovanje davčnih uprav nekate- re nedostatke, odnosno, da glede ne-

katerih poglavij ni primerno in dovolj jasno sestavljen. Zborovalci so poobla- stili g. inspektorja Preloga iz Ma- ribora, da s sodelovanjem mariborskih tovarišev predela pravilnik in sestavi event. predlog za popolnitev, ki naj bi se predložil odločujočim činiteljem.

Centralno upravo udruženja v Beogradu bo treba pripraviti do živah- nejšega delovanja. Tudi pravila, ki so centralna, niso prirojena za naše raz- mere in bo treba predvsem znižati pre- visoko članarino. To bodo morali za- stopniki ljubljanske sekcije skušati doseči na prvi glavni skupščini, ki se bo vršila v Beogradu.

Priporočalo se je, naj tovariši agi- tirajo za razširjanje »Našega Glasa«, ki nas vedno podpira in ima vedno odprte predale za vsak naš dopis, ki je primeren za javnost.

Občni zbor je sklenil odposlati več pozdravnih brzojavk, in sicer fi- nančnemu ministru, njegovemu prve- mu pomočniku dr. Letici, finančnemu direktorju dr. Povaleju ter nekaterim drugim funkcionarjem v Beogradu.

Razpravljalo se je tudi o vstopu poverjeništv v Zvezo državnih name- ščencev in upokojenecv ter je bil stor- jen sledeči sklep:

»Poverjeništv nima v načelu nič proti vstopu v Zvezo, ker je in je bilo vselej za edinstvo. Je pa mnenja, da trenutno baš sedaj razmere niso take, da bi bil vstop priporočljiv. Poplašča se odbor, da sklene vstop ob času, ko bo sprevidel, da je za to najprimer- neje.«

Vršile so se nato volitve odbora in se je volilo po listkih. Postavljeni sta bili dve listi. Lista starega odbora je bila izvoljena z veliko večino.

V odbor so bili izvoljeni gg.: Ribnikar, Fajt, Mešek, Klemen- čič, Marinc, Koritnik in Germovšek. V nadzorni odbor so pa bili izvoljeni gg.: Starin, Kramberger, Vošnič, Vajdetič in Žmuc.

Prepričajte se sami, da je **strojno vezanje perila, oblek in pregrinjal najtr- pežnejše, najlepše in naj- cenejše**, ako je izdelano pri tvrdki
M. LEITGEB
LJUBLJANA, Jurčičev trg 3.

OKASIJSKA PRODAJA!
„Schaffhausen“ preciznih žepnih ur, briljantnih prstanov, modernih zapetnic, obeskov, uhanov, doz za cigarete, jedilnega orodja, srebrnih nastavkov, modernih bu- dilk, stenskih ur.
IVAN PARIŽ, Ljubljana, Pred škofijo 15

Modno blago, perilo in po- trebščine za šivilje in kro- jače priporoča tvrdka
A. PERSCHE
LJUBLJANA, Pred škofijo 21.

Priporoča se modna trgovina
T. EGER
LJUBLJANA
Sv. Petra cesta 2

Krojaški atelje
FRAN IGLIČ, LJUBLJANA
Pražakova ulica.

Izdeluje se za dame in gospode po najnovjših krojih. — Lastna zaloga modnega blaga. — Uradnikom znaten popust ali na obroke.

Prva jugoslovanska tovarna dežnikov
JOSIP VIDMAR
LJUBLJANA
PRED ŠKOFIJO ŠTEV. 19

Solidnost v kvaliteti in ceni. — Točnost in natančnost v izvrše- vanju naročil!

E N G R O S I

E N D E T A I L I

Ustanovljena l. 1882.

L. Mikuš

Ljubljana, Mestni trg 15
priporoča svojo zalogo

dežnikov ter sprehajalnih palic

Popravlja se izvršujejo točno in solidno

Ivan Perdan nasl., Ljubljana
Veletrgovina kolonijalnega in špecerijskega blaga.
Najnižje dnevne cene! Postrežba točna in solidna.

Pisalni stroj „IDEAL“ modela D najmodernejša konstrukcije
THE REX Co.
Ljubljana, Gradišče 10

MANUFAKTURNA TRGOVINA
FABIANI & JURJOVEC
LJUBLJANA — STRITARJEVA ULICA 5

Priporoča svojo veliko izbiro volnenega blaga za gospode in dame. Belo blago za različno perilo v poljubni širini. Krasna zaloga zastorov in preprog. (Pliš, tapestri itd.) — Poh, perje, kapok, volna, žima vedno v zalogi. Blago je iz prvovrstnih angleških in čeških tovarn. Gg. uradnikom proti takojšnjemu plačilu 10% popusta.

Telefon štev. 2312
Račun pošt. hran. 10.761

UČITELJSKA TISKARNA
LJUBLJANA, FRANČIŠKANSKA ULICA

JE NAJMODERNEJE UREJENA IN IZVRŠUJE VSA TISKARSKA DELA OD NAJPREPROSTEJŠIH DO NAJMODERNEJŠIH
Tiska šolske, mladinske, leposlovne in znanstvene knjige; il- lustrirane knjige v enobarvnem ali večbarvnem tisku; brošure in knjige v vseh nakladah, časopise, revije in mladinske liste. Čkusna oprema ilustriranih katalogov, cenikov in reklamnih listov

LASTNA TVORNIKA ŠOLSKIH ZVEZKOV

Telefonska štev 2412

Štev. pošt. hran. 11.165

Vzajemna posojilnica v Ljubljani

f. z. z. o. z.

Miklošičeva cesta 7

v lastni palači, dovoljuje pod ugodnimi pogoji vsako- vrstne kredite in posojila državnim uslužbencem proti poroštvu, zaznambi na prejemke, zastavi življen- skih polic in vrednostnih listin ter vknjižbi na posestva. Odplačilo v mesečnih obrokih. Uradne ure od 8.—2.

C. J. HAMANN
Ljubljana

Vam nudi najsolidnejši vir nakupa perila, opreme nevest in novorojenčkov, perja, modnih potrebščin - Predtiskarja modernih ročnih del.